ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci **žalobců: a) Ing. J. N.** a **b) O. N.,** oba zast. Mgr. Lumírem Veselým, advokátem se sídlem Belgická 38, Praha 2, proti **žalovanému: Krajský úřad – Jihočeský kraj,** se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2011, č. j. OREG 4630/2011/luam, sp. zn. OREG/4472/2011/luam, za účasti **osob zúčastněných na řízení: 1) F. K.** a **2) V. K.,** ve věci dodatečného povolení nedokončené stavby, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2011, č. j. 10 A 33/2011 - 54,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobci a) a b) (dále jen „stěžovatelé“) domáhají zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2011, č. j. OREG 4630/2011/luam. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl, že odvoláním napadené rozhodnutí Městského úřadu Tábor, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), č. j. META 29988/2005 SÚ/KOu ze dne 10. 12. 2010, se mění v části výroku obsahující popis dodatečně povolované stavby a ve změnou nedotčených částech se toto rozhodnutí potvrzuje a odvolání stěžovatelů se zamítá.

Předmětem projednávané věci je posouzení zákonnosti rozhodnutí vydaného v řízení o dodatečném povolení nedokončené stavby podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon"), týkajícím se změny hospodářské budovy stojící na pozemku p. č. 9/1 v k. ú. Předboř u Choustníku (dále též „předmětný pozemek") na rekreační chalupu (dále též „předmětná stavba"). Jedná se o řízení vedené na základě zjištění získaných při provádění státního stavebního dohledu na předmětném pozemku již dne 17. 9. 1993. Touto prohlídkou bylo totiž stavebním úřadem mimo jiné zjištěno, že na základě souhlasu s ohlášením udržovacích prací na opravu zdiva a výměny oken byla na předmětném pozemku zdemolována horní část stodoly a na jejím místě byla postavena nová stavba, která je využívána k rekreačním účelům. V období let 1993 až 2010 bylo stavebním úřadem vydáno celkem 7 meritorních rozhodnutí podle ustanovení § 88 stavebního zákona, která byla následně rušena odvolacím orgánem. V pořadí osmé rozhodnutí je předmětem přezkumu nyní projednávané věci.

K otázce zastínění pozemku a stavby ve vlastnictví stěžovatelů předmětnou stavbou krajský soud konstatoval, že v průběhu řízení bylo vypracováno několik znaleckých posudků, ke kterým je nezbytné přihlédnout. Poukázal rovněž na skutečnost, že rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 30. 4. 2001, č. j. 7 C 56/99 - 128, byla stavebníkům uložena povinnosti zdržet se stínění pozemku a domu ve vlastnictví stěžovatelů. Dle závěru v tomto rozsudku uvedeném stíní předmětná nemovitost nemovitosti ve vlastnictví stěžovatelů mírou, která je v mezním rozsahu. Podle stavebním úřadem následně vypracované studie však jak posuzovaný pozemek, tak i rodinný dům vyhovují ČSN 734301. Z uvedeného krajský soud dovodil, že se ve věci posuzovaného stínění nejedná o protiprávní stav, kdy by se jednalo o obtěžování stěžovatelů. Jestliže soud v civilním řízení při projednávání občanskoprávní námitky uzavřel, že z hlediska zastínění jde o mezní situaci, postupoval správní úřad zcela správně, když řízení doplnil o další důkazy, zejména nově vypracovanou studii zastínění ze srpna 2005, a z těchto důkazů vycházel při posuzování možného zastínění nemovitostí stěžovatelů.

Co se týká otázky zamořování pozemku stěžovatelů kouřem a popílkem a zabránění vnikání dešťové vody na jejich pozemek, odkázal krajský soud na rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 28. 1. 2000, č. j. 7 C 56/99 – 50. Projektová dokumentace předmětné stavby byla s ohledem na tento rozsudek doplněna a bylo prokázáno splnění normových požadavků. Rovněž byl doložen tepelně technický výpočet spalinových cest podle ČSN EN 13384 z ledna 2009, podle kterého zajišťují komínová tělesa na předmětné stavbě bezpečný odvod a rozptyl spalin do volného ovzduší. Proto neshledal krajský soud ani tuto námitku stěžovatelů za důvodnou. S odkazem na totožný rozsudek Okresního soudu v Táboře vyhodnotil jako nedůvodnou i námitku stěžovatelů týkající se odvodu dešťové vody ze střechy. Přijatá opatření jsou dle spisového materiálu dostatečná a nedochází k zásahu do vlastnických práv stěžovatelů.

Dle krajského soudu je nedůvodná i námitka týkající se nedodržení zákonné vzdálenosti předmětné stavby a jejího hodnocení jako novostavby, přičemž významné pro věc je, že v případě předmětné stavby nejde o nově zakládanou stavbu rekreačního domku, ale o rekonstrukci stávající hospodářské budovy na rekreační chalupu. Stavební úřad se

zabýval rozsahem stavebních prací provedených za účinnosti vyhlášky č. 83/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška OTP“), která byla s účinností k 1. 7. 1998 zrušena vyhláškou č. 137/1998 Sb. Ze šetření stavebního úřadu vyplynulo, že k datu 1. 7. 1998 byly již zřejmé jak půdorysné, tak i výškové rozměry předmětné stavby, a proto je třeba ji posuzovat podle vyhlášky platné ke dni 30. 6. 1998. Stavební úřad nemohl zjistit konkrétní rozsah původních a nových konstrukcí, a proto vycházel z výpovědí svědků a protokolu ze státního stavebního dohledu ze dne 17. 9. 1993. V daném případě nebyl původní objekt odstraněn, došlo pouze k odstranění střechy a části zdí a nejedná se tak o novostavbu. Dle krajského soudu není případný ani odkaz stěžovatelů na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 31/2007 – 165, neboť došlo k demolici horní části stodoly, přičemž byla zachována část původního obvodového zdiva, došlo k zachování stávající dílny a části původního hospodářského objektu mezi touto dílnou a stavbou využívanou k rekreačním účelům. Objekt byl tedy vybudován na původních základech a pro jeho výstavbu byly využity zachovalé části původního zdiva. Objekt je proto nutno hodnotit nikoliv jako novostavbu, ale jako změnu hospodářské budovy na rekreační chalupu. Právní předpisy, které stanoví kritéria pro povolování novostaveb rekreačních objektů se proto v daném případě neaplikují. Stejně tak není důvodná ani námitka stěžovatelů týkající se zastavěné plochy objektu, ustanovení § 56 odst. 1 vyhlášky OTP se dle § 57 této vyhlášky na případ úpravy hospodářské stavby venkovského rázu na rekreační chalupu nepoužije.

Podle krajského soudu není důvodná ani námitka stěžovatelů, dle které je dodatečné povolení předmětné stavby v rozporu s veřejným zájmem ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Stavební úřad ověřil, že předmětná stavba je v souladu s příslušnou územně plánovací dokumentací i s obecnými technickými požadavky, což je jeden z veřejných zájmů hájených stavebními předpisy. Součástí správního spisu je projektová dokumentace zpracovaná autorizovanou osobou, včetně vyjádření dotčených orgánů státní správy. Stavebnímu úřadu tak byly doloženy veškeré doklady umožňující mu rozhodnout podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Opodstatnění nemá ani námitka stěžovatelů týkající se likvidace odpadních vod, neboť ta je řešena v souladu s požadavky dle vyhlášky, což bylo ověřeno stavebním úřadem i při místním šetření.

Krajský soud z uvedených důvodů uzavřel, že námitky stěžovatelů uplatněné v žalobě jsou nedůvodné a žalobu proto dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ s. ř. s.“) zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatelé kasační stížností, jejíž důvody podřazují pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle stěžovatelů byly jak napadený rozsudek krajského soudu, tak i obě správní rozhodnutí vydány bez řádného posouzení celé věci a v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, veřejným zájmem a právy stěžovatelů. Žalovaný ani krajský soud nevzali tyto skutečnosti v potaz a vůbec se s nimi nevypořádali. Věcně se kasační námitky shodují s námitkami žalobními.

Stěžovatelé namítají, že předmětná stavba neúnosně a nepřiměřeně zastiňuje pozemek a dům v jejich vlastnictví, což není a nemůže být v souladu s veřejným zájmem ve

smyslu § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Odkazují přitom na rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 30. 4. 2001, sp. zn. 7 C 56/99, kdy vypořádání se krajského soudu s tímto rozsudkem považují za zcela účelové. Dále stěžovatelé upozorňují na posudek Ing. Halamy, podle kterého dochází k zastínění nemovitostí ve vlastnictví stěžovatelů nad míru přiměřenou. Konstatuje-li nový posudek, že zastínění vyhovuje ČSN, mají stěžovatelé za to, že tato skutečnost je pro věc irelevantní, neboť nadále trvá stav, kdy je do jejich práv zasahováno mírou nad přiměřené poměry. Nedošlo-li ke změně předmětné stavby od vydání shora citovaného rozsudku, je vlastnické právo stěžovatelů i nadále trvajícím protiprávním stavem nezákonně omezováno. Aby bylo možno stavbu považovat za souladnou s veřejným zájmem dle § 88 stavebního zákona, musí být totiž v souladu nejen s obecně závaznými právními předpisy, ale i s pravomocnými rozhodnutími správních a soudních orgánů.

Krajský soud dle stěžovatelů posvětil i další neoprávněný zásah do jejich vlastnického práva spočívající v zamořování pozemku stěžovatelů popílkem a kouřem z předmětné stavby, které je v rozporu s právními předpisy. Poukazují na rozsudek Okresního soudu v Táboře ze dne 28. 1. 2000, který uložil stavebníkům povinnosti zdržet se zamořování jejich pozemku kouřem a popílkem. Stěžovatelé přitom obecně namítají existenci ustanovení § 127 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a čl. 11 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatelé mají za to, že předmětnou stavbu je nutno posuzovat jako novostavbu a nikoliv rekonstrukci stávající stavby. Z této premisy odvozují i další okruhy námitek týkající se namítaného nedodržení vzdálenosti předmětné stavby od hranice s pozemkem stěžovatelů, velikosti zastavěné plochy a nesplnění dalších technických požadavků na výstavbu. K otázce odstupových vzdáleností poukazují stěžovatelé na ustanovení § 53 vyhlášky OTP, jehož požadavky předmětná stavba nesplňuje.

V případě předmětné stavby jde totiž podle stěžovatelů o realizaci zcela nové stavby, neboť došlo ke kompletnímu odstranění původní stavby až do základů. Stavbu tak nelze hodnotit pouze jako stavební úpravu. Právní názor krajského soudu je proto v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, zejména s rozhodnutím ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 31/2007 – 165. Rozsudek krajského soudu sp. zn. 10 Ca 134/2009, na který se stavební úřad odvolává je nesprávný, z fotodokumentace, kterou soudu poskytli, je zjevné, že původní stavba byla v roce 1993 odstraněna a jako nosné konstrukce byly vystaveny nové zdi. Podle ustanovení § 55 stavebního zákona je přitom pojem „stavební úprava“ vymezen tak, že se jí nemění vzhled stavby, nezasahuje do nosných konstrukcí a nemění způsob užívání stavby. Stěžovatelé mají za to, že se krajský soud měl zabývat otázkou podoby původního zdiva objektu na místě předmětné stavby z přelomu 19. a 20. století a posoudit rozsah údajné stavební úpravy. Podle stěžovatelů je předmětná stavba novostavba a podle toho na ni měly být aplikovány příslušné požadavky.

Ve vztahu k naplnění zákonného požadavku pro dodatečné povolení stavby spočívající v prokázání jejího souladu s veřejným zájmem podle ustanovení § 88 stavebního zákona, stěžovatelé poukazují na definici tohoto pojmu obsaženou v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 As 11/2003 – 164. Stěžovatelé mají však za to, že vzhledem k tomu, že jde dle jejich názoru o novostavbu a nikoliv rekonstrukci stávající

budovy, je předmětná stavba v rozporu s požadavky stanovenými právními předpisy. Proto její povolení není v souladu s veřejným zájmem.

Stěžovatelé rovněž mají za to, že není dostatečně vyřešena likvidace odpadních vod z předmětné stavby, stavební úřad se spokojil s tvrzením stavebníků, aniž by sám učinil faktická zjištění, která by měla oporu v reálných zjištěních. Nebylo zkoumáno, zda jímka, do které mají být odpadní vody svedeny, je vzhledem ke svému stáří způsobilá k takovému využití. Likvidace odpadních vod nebyla zkoumána ani z hlediska existence studny s pitnou vodou stěžovatelů v blízkosti jímky. Nebyl tak zjištěn objektivní stav věci a nebylo prověřeno, že předmětná jímka je způsobilá k určenému způsobu využití, aniž by došlo k jakémukoliv narušení práv jiných osob.

Z uvedených důvodů stěžovatelé Nejvyššímu správnímu soudu navrhují, aby napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti s ohledem na totožnost kasačních námitek s námitkami žalobními i odvolacími odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a na obsah předložených správních spisů. Napadený rozsudek krajského soudu považuje za správný a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

K podané kasační stížnosti se vyjádřila i osoba zúčastněná na řízení ad 2). Zdůraznila, že se ve své podstatě jedná o letitý sousedský spor a odmítla nařčení stěžovatelů, že trvale porušuje veřejnoprávní předpisy, naopak všechny požadavky stavebního úřadu byly z její strany splněny.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatelé jsou řádně zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadou, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, neboť až po přezkoumání těchto podmínek se může kasační soud zabývat vlastní hmotněprávní argumentací uplatněnou v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Úvodem považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné zdůraznit, že v projednávané věci jde zejména o řešení sousedského sporu probíhajícího již od 80. let minulého století mezi stěžovateli a osobami zúčastněnými na řízení jako sousedy v obci Předboř u Choustníku. Stěžovatelé brojili proti předmětné stavbě ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení jak ve správním řízení týkajícím se jejího dodatečného povolení, které je nyní předmětem soudního přezkumu, tak využili možnosti dané jim ustanovením § 127 občanského zákoníku, v rámci řízení občanskoprávního. Žalobami k Okresnímu soudu v Táboře se stěžovatelé mimo jiné domáhali, aby se majitelé předmětné stavby zdrželi zamořování budovy a pozemku stěžovatelů kouřem a popílkem a dále aby byli povinni se zdržet stínění těchto nemovitostí předmětnou stavbou.

Námitka rozporu žalobou napadeného rozhodnutí s veřejným zájmem není důvodná. Soulad s veřejným zájmem, jehož prokázání je podmínkou pro vydání povolení o

dodatečném povolení stavby, jak stanoví § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, je v řízení o dodatečném povolení stavby prokazován a stavebním úřadem posuzován primárně z hlediska souladu povolovaného záměru s platnou územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování a obecnými technickými požadavky na výstavbu. Dále k ochraně veřejného zájmu slouží stanoviska vydávaná dotčenými orgány státní správy, je-li jich pro daný případ třeba, které reprezentují ochranu konkrétního veřejného zájmu, která je příslušnému orgánu svěřena zvláštním právním předpisem. Jaká hlediska budou z pohledu veřejného zájmu hodnocena, závisí na povaze dodatečně povolované stavby.

V nyní projednávané věci se jedná o dodatečné povolení nedokončené stavby, a to změny hospodářské budovy na rekreační chalupu. Stavební úřad posoudil soulad dodatečně povolované stavby s platnou územně plánovací dokumentací, přičemž podle územního plánu sídelního útvaru Choustník je pozemek p. č. 9/1 v k. ú. Předboř u Choustníku veden jako pozemek s využitím „obytná zástavba“, tzn. že je v souladu s tímto územním plánem na něj umisťovat objekty sloužící k trvalému bydlení či rekreaci. Z hlediska souladu s dalšími právními předpisy hodnotil stavební úřad soulad stavby s vyhláškou OTP, ve znění k 30. 6. 1998 a vyhláškou č. 137/1998 Sb., ve znění k 31. 12. 2006, o obecných technických požadavcích na výstavbu, která stanoví základní požadavky na územně technické a urbanistické řešení výstavby, účelové, architektonické a stavebně technické řešení staveb a jejich prostředí s cílem uplatnění zásad jednotné státní technické politiky ve výstavbě a péče o životní prostřed

Kasační soud souhlasí s názorem stěžovatelů, dle kterého je nutno, aby rozhodnutí stavebního úřadu ve věci dodatečného povolení stavby korespondovalo i s rozhodnutím civilního soudu, bylo-li k věci rozhodované stavebním úřadem vydáno. Nesouhlasí však s námitkou, dle které v projednávané věci jak stavební orgány, tak krajský soud rozhodnutí civilního soudu ignorovaly.

Ze spisového materiálu, který byl Nejvyššímu správnímu soudu předložen, lze zjistit, že Okresní soud v Táboře při rozhodování žaloby týkající se mimo jiné zastínění předmětnou nemovitostí pozemku a obytné budovy ve vlastnictví stěžovatelů v rozsudku ze dne 30. 4. 2001, č. j. 7 C 56/99 – 128, žalovaným (zde osoby zúčastněné na řízení, stavebníci) uložil zdržet se stínění pozemku a obytné budovy stěžovatelů střechou nezkolaudované nemovitosti – novostavby na parcele č. 9/1 v k. ú. Předboř u Choustníku. V odůvodnění citovaného rozhodnutí uvedl, že vycházel ze znaleckého posudku Ing. Halamy, který nařídil vypracovat, přičemž dospěl k závěru, že stavebníci ohledně výšky střechy postupovali v souladu s projektovou dokumentací. Pokud jde o míru zastínění domu a pozemku p. č. 6 ve vlastnictví stěžovatelů uvedl okresní soud, že „ *si skutečně není naprosto jist, zda v tomto případě již dochází k překročení míry přiměřené poměrům tak, jak měl na mysli zákonodárce při formulaci § 127 občanského zákoníku, jde opravdu o situaci zcela mezní, kde může být velké množství důvodů pro a stejně velké množství důvodů proti, přesto soud uzavřel zjištěné skutečnosti a provedené důkazy tak, že žalovaní opravdu stíní nemovitosti ve vlastnictví žalobců mírou, která sice v mezním rozsahu, ale fakticky již skutečně nad míru přiměřenou poměrům žalobce obtěžuje a ztěžuje výkon jejich vlastnických práv, i když není pravda, že by toto stínění vlastnická práva žalobců přímo ohrožovalo*“. Dále okresní soud v tomto rozsudku konstatoval určitou „*objektivní pochybnost týkající se budoucí faktické*

realizace soudního rozhodnutí - nemovitosti žalobců budou vždy určitým způsobem stíněny původními i nově postavenými nemovitostmi žalovaných a také i stromy na sousedních pozemcích. Faktická představa žalobců, že by žalovaní v rámci řádného stavebního řízení museli snížit výšku střechy původní stavby, kterou nikdo nezná a kterou nelze exaktně určit je nesplnitelná a sousedský spor mezi účastníky, co by mohlo být už přiměřeným stíněním, může existovat do nekonečna". Okresní soud rovněž zdůraznil, že jde o neblahý důsledek neschopnosti účastníků jako sousedů se normálně dohodnout.

Shora uvedený rozsudek ve svém rozhodnutí zohlednil jak stavební úřad (viz str. 10 a 11), tak i žalovaný (viz str. 18). Oba správní úřady při hodnocení námitky zastínění vycházely z podkladů, ze kterých vycházel rovněž okresní soud. Konkrétně jde o posudek znalce Ing. Halamy, který následně stavební úřad doplnil studií zastínění vypracovanou v srpnu 2005 Ing. arch. Kalinovou, která míru zastínění posoudila i ve vztahu k hodnotám uvedeným v ČSN 734301. Z posudku Ing. arch. Kalinové vyplývá, že dle obou zpracovaných studií splňuje posuzovaný pozemek hodnoty v uvedené normě. Rozdílné hodnoty, které jsou v grafických částech patrné, vznikly při zpracování zaměření, kdy nebyl umožněn vstup na posuzovaný pozemek a nebylo proto zpracováno polohopisné zaměření. Při místním šetření konaném v srpnu 2005 bylo prověřeno umístění posuzovaného objektu vůči objektu, přičemž bylo ověřeno, že Ing. Halama uvažoval polohu domu o cca 4-5 m jihozápadněji po hranici pozemku p. č. 6, čímž jsou některé hodnoty uvedené v grafické části z hlediska zastínění méně příznivé. I při uvažovaných hodnotách je však splněna podmínka proslunění dle shora uvedené normy a to po celou posuzovanou dobu.

Výše uvedené závěry následně ověřil také stavební úřad, který konstatoval, že skutečné zastínění je výrazně nižší, než zastínění uvedené v posudku Ing. Halamy.

Vzhledem ke skutečnosti, že okresní soud rozhodoval pouze o stínění střechou, nikoliv celou předmětnou stavbou, celou situaci považoval navíc za zcela mezní, přičemž představu stěžovatelů ohledně snížení střechy označil za nereálnou, přistoupil stavební úřad dle názoru Nejvyššího správního soudu k jedinému možnému řešení. Tím je posouzení souladu stavby s veřejným zájmem z pohledu jak poměrů v dané lokalitě, tak z pohledu souladu s příslušnými normami ČSN a souladu s vyhláškou o technických požadavcích na výstavbu, a to v mezích, které mu rozsudek okresního soudu svojí nejednoznačností umožňuje.

Kasační soud neshledává v uvedeném postupu nic nezákonného. V otázce zastínění bylo přihlédnuto k odborným posudkům založeným ve spise, účastníkům řízení byla vysvětlena problematika výpočtu zastínění podle ČSN 734301 ve vztahu k různým ročním obdobím. Na základě posudku zpracovaného Ing. arch. Kalinovou stavební úřad ověřil, že nedochází k zastínění domu ani pozemku stěžovatelů nad rozsah stanovený touto normou. Při hodnocení stavby z hlediska tzv. imateriálních imisí dle § 8 odst. 2 vyhlášky OTP tak stavební úřad postupoval zcela správně, když vycházel ze všech posudků založených ve správním spise, tedy zejména z posudku znalce doplněného o posudek Ing. arch. Kalinové, které v mezích stanovených rozhodnutím okresního soudu ve vzájemné souvislosti vyhodnotil, a dospěl k závěru, že předmětnou stavbu lze z hlediska stínění dodatečně povolit.

Tvrzení stěžovatelů, že posudek Ing. Halamy *„jednoznačně konstatoval, že by došlo k zastínění předmětných nemovitostí ve vlastnictví stěžovatelů nad míru posuzovanou coby přiměřenou a nezasahující do práv jiných osob ... znalecký posudek ing. Halamy konstatoval nadměrné zastínění ve výškových proporcích černé stavby“* nemá oporu v závěrech znalce uvedených v tomto posudku. Dle vyjádření znalce Ing. Halamy lze totiž pouze konstatovat, že ve dnech 1. 3. a 14. 10. a v zimním období dochází k významnému zastínění pozemku, v tomto období dojde i k zastínění domu. Naopak v den 21. 6. dochází jen k zastínění pozemku. Ing. Halama přitom v posudku doplnil, že významnější zastínění pozemku a domu v zimním období je zapříčiněno polovičním sklonem slunečních paprsků v březnu a září oproti sklonu paprsků v červnu. Nejmenší sklon pak mají sluneční paprsky v prosinci. Nelze tak tvrdit, že zastínění bylo v posudku znalce hodnoceno jako *„nad míru přiměřenou“*.

Obdobné závěry lze učinit i k námitce provozu komínů a jejich účinků na nemovitosti ve vlastnictví stěžovatelů, když tito tvrdí, že budou nuceni strpět omezení vlastnického práva tím, že bude docházet k zamořování jejich pozemku kouřem a popílkem. Rovněž odkazují na rozsudek okresního soudu ze dne 30. 4. 2001 (správně 28. 1. 2000, pozn. NSS) č. j. 7 C 56/99 – 50, kterým byla stavebníkům uložena povinnost zdržet se zamořování pozemku a budovy ve vlastnictví stěžovatelů kouřem a popílkem. Jak lze z tohoto rozsudku založeného ve spisovém materiálu zjistit, okresní soud při svém rozhodování vycházel ze stavu, kdy na předmětné stavbě nebyl vybudovaný žádný komín. Uvedl přitom, že *„po odpůrcích lze spravedlivě požadovat taková opatření, aby při provozu lokálních topenišť na tuhá paliva nenarušovali příznivé životní prostředí v nemovitosti navrhovatelů nad míru přiměřenou poměrům. To je možné učinit při řešení určité technologie spalování nebo využití konkrétního topného média“*. Rovněž poznamenal, že i v původní nemovitosti bylo lokální topeniště a uvedl, že *„je věcí odpůrců, jaká konkrétní opatření vytvoří k zamezení k zamořování pozemku a obytné budovy navrhovatelů kouřem a popílkem“*.

Stavební úřad zhodnotil, že oba komíny tak, jak jsou navrženy, odpovídají požadavkům stanoveným prováděcími právními předpisy a odpovídají příslušné ČSN 734205 jak výškou, tak i průměrem kouřovodu. Do správního spisu byla založena listina s označením „Posouzení komínů na stavbě rekreačního domku na p. č. 9/1 v Předboři“, ze dne 25. 1. 2009, vypracovaná Ing. S. Ing. S., jako nezávislá osoba provedl na základě předaných podkladů, osobní prohlídky místa a ústního jednání za přítomnosti stavebního úřadu, dne 26. 11. 2008 technické posouzení komínů. Dospěl přitom k závěru, že stávající komínová tělesa na předmětné stavbě vyhovují jak na počet instalovaných stávajících topidel, tak z hlediska konstrukce komína. Dále byl doložen tepelně technický výpočet spalinových cest podle ČSN EN 13384 vypracovaný v lednu 2009 Ing. J. Š. se závěrem, že komínová tělesa zajišťují bezpečný odvod a rozptyl spalin do volného ovzduší.

Skutečné provedení komínů na předmětné stavbě tak vyhovuje mimo ostatních i kritériím, která určil okresní soud. Opatření přijatá stavebníky - vybudování komínů vyhovujícím normám, nelze hodnotit jinak, než jako dostatečná. Krajský soud proto postupoval správně, pokud vyhodnotil námitku stěžovatelů, že budou nad přípustnou míru obtěžováni kouřem a popílkem jako nedůvodnou.

Další okruh námitek uplatněných stěžovateli v kasační stížnosti se týká otázky, zda je předmětná stavba rekonstrukcí stávající hospodářské budovy či novostavbou. Na základě vyhodnocení této otázky lze pak posoudit důvodnost námitek stěžovatelů týkajících se vzdálenosti předmětné stavby od hranice pozemku stěžovatelů a velikosti zastavěné plochy.

Při posouzení této otázky vycházel Nejvyšší správní soud z předloženého spisového materiálu, jehož součástí je i rozsudek krajského soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 10 Ca 134/2009 – 58, který předcházel napadenému rozhodnutí žalovaného. V tomto řízení zrušil krajský soud pro vady řízení k žalobě stěžovatelů rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2009, č. j. KUJCK 28398/2009 OREG/2, který vázán právním názorem krajského soudu v této věci následně vydal napadené rozhodnutí, které krajský soud nyní přezkoumávaným rozsudkem potvrdil. Ve vztahu k otázce hodnocení stavby jako novostavby krajský soud ve shora specifikovaném předcházejícím rozhodnutí vyslovil, že *„pro věc je významné, že nejde o nově zakládanou stavbu rekreačního domku, ale o rekonstrukci stávající hospodářské budovy*“. Z této premisy poté vázán názorem krajského soudu vycházely i stavební úřad a žalovaný.

Stěžovatelé tvrdí, že došlo ke kompletnímu odstranění původní stavby až do základů a následnému vystavění stavby nové; s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 8 As 31/2007 – 165, namítají, že provedené stavební práce nelze hodnotit jako stavební úpravu ve smyslu ustanovení § 55 stavebního zákona. K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že se stěžovatelé mýlí, domnívají-li se, že ustanovení § 55 stavebního zákona definuje pojem stavební úprava. Odstavec 2 písm. b) tohoto ustanovení totiž pouze stanoví, že ohlášení stavebnímu úřadu postačí u stavebních úprav, kterými se nemění vzhled stavby, nezasahuje se do nosných konstrukcí stavby, nemění se způsob užívání stavby. Ostatní stavební úpravy než právě vyjmenované již vyžadují vydání stavebního povolení. Stavební úprava stávající stavby tedy může překročit i rozsah vymezený v odst. 2 písm. b) § 55 stavebního zákona, pro její provedení je však třeba již vydané rozhodnutí formou stavebního povolení a nikoliv pouze ohlášení stavby. Tento názor zdejšího soudu je podpořen i relevantní odbornou literaturou, podle které *„pozornost vyžaduje aplikace ustanovení odstavce 2 písm. b), z něhož vyplývá, že stavební úpravy existujících staveb zásadně – obecně vyžadují stavební povolení. Pouhé ohlášení stavebních úprav se připouští jen při současném splnění všech tří stanovených podmínek...*“ (blíže viz J. Doležal, J. Mareček, O. Vobořil, Stavební zákon v teorii a praxi, Linde Praha, a. s., 2005, str. 119). Z uvedeného je zřejmé, že pojem „stavební úprava“ je pojem zcela obecný, dopadající na situace, kdy jsou na stávající stavbě prováděny stavební práce, které nespadají do výčtu dle § 56 stavebního zákona.

Vzhledem ke skutečnosti, že v nyní projednávané věci se jedná o řízení o dodatečném povolení stavby, o které bylo zažádáno již v roce 1993, s tím, že v té době již byla předmětná stavba částečně vybudována, je velmi komplikované zcela najisto postavit, přesně které části původních nemovitostí byly ubourány a v jaké míře. Stěžovatelé sice tvrdí, že došlo ke kompletnímu odstranění původní stavby až do základů s následnou realizací nové stavby, žádné důkazy soudu ani správním orgánům podporující toto tvrzení však nenabídli.

Naopak ze spisu je zřejmé, že záměrem stavebníků byla úprava stávajících nemovitostí na rekreační chalupu. Při provádění státního stavebního dohledu na pozemku p. č. 9/1 v k. ú. Předboř dne 17. 9. 1993 bylo stavebním úřadem zjištěno, že *„byla zdemolována horní část stodoly a na jejím místě postavena nová stavba, která je využívána k rekreačním účelům. Tato část není stavebně dokončena. Mezi citovaným rekreačním objektem a dílnou je zbývající část původního hospodářského objektu“*. Na základě výpovědí svědků, bylo dále stavebním úřadem zjištěno, že se jednalo o kamennou stavbu ve špatném zchátralém stavu mající 4 obvodové stěny a ztrouchnivělý krov. Sama majitelka předmětné nemovitosti potvrdila, že stav původního objektu si vyžádal ubourání některých obvodových zdí, především zdi směrem k pozemku stěžovatelů. Fotografie, které stěžovatelé do spisu založili, tudíž neprokazují žádnou spornou skutečnost. Výpověď poskytl i p. Š., v letech 1975 – 1989 pracovník MNV v Choustníku, který potvrdil špatný stav původního objektu a částečné odstranění některých zdí. K věci uvedl, že se *„osobně přesvědčil, že zdivo původního prasečáku (nyní předmětná stavba) bylo zelené, plné žabince, silně zapáchalo a proto muselo být z velké části odstraněno“*.

Odkaz stěžovatelů na rozsudek zdejšího soudu č. j. 8 As 31/2007 – 165 ze dne 28. 1. 2009 není zcela případný. Ve věci projednávané osmým senátem NSS bylo ze správního spisu zřejmé, že stavebníci zachovali z původní stavby pouze základy a obvodovou konstrukci přiléhající ke svahu, patrně bránící jeho sesuvu. Stavebníci v tomto případě navíc vybudovali zcela vědomě stavbu půdorysně větší, než byla stavba původní.

V nyní projednávané věci je však skutkový stav odlišný, když bylo zjištěno, že byla ubourána jedna stěna, a to z důvodu jejího havarijního stavu; stavba nebyla odstraněna až do základů. V řízení o dodatečném povolení stavby bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu s ohledem na možnosti, které stavební úřad vzhledem k délce řízení a době, kdy k budování předmětné nemovitosti skutečně došlo (dle stavebníků začaly stavební práce probíhat již v roce 1980) měl, dostatečně prokázáno, že stav původní nemovitosti vyžadoval takové řešení. Otázku, zda byla v tom kterém případě vybudována nová stavba či se spíše jedná o rekonstrukci, je třeba hodnotit vždy s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem daného případu. V nyní projednávané věci je kasační soud stejného názoru jako krajský soud, a to že předmětná stavba není novostavbou rekreačního objektu.

Při hodnocení namítaného nedodržení odstupových vzdáleností a zastavěné plochy je třeba vycházet ze shora uvedeného závěru, že se nejedná o novostavbu, ale o úpravu existující stavby. Vyhláška OTP v ustanovení § 47 odst. 1 rozlišovala jako stavby pro individuální rekreaci rekreační chaty v krajině, rekreační chaty v zastavěném území venkovského sídelního útvaru a zahrádkářské chaty. Ustanovení § 47 odst. 2 této vyhlášky umožňovalo budovat rekreační chaty v zastavěném území sídelního útvaru buď jako novostavby, pro které byla zvolena legislativní zkratka „rekreační domek“, anebo jako stavební úpravy existujících staveb, které nejsou využívány k trvalému bydlení; pro tyto stavby pak byla zvolena legislativní zkratka „rekreační chalupa“. Podle § 50 vyhlášky OTP bylo možné na rekreační chalupy upravit, popřípadě využít stavby bytové nebo hospodářské venkovského rázu, které byly součástí venkovského osídlení, a byla u nich

povolena změna účelu užívání. Předmětná stavba byla podle terminologie této vyhlášky budována jako rekreační chalupa.

Odstupové vzdálenosti jednotlivých objektů upravovala vyhláška OTP v § 53, namítaných 10, resp. 3 m však vyhláška, jak je zřejmé z odst. 1 a 2 tohoto ustanovení, stanovila pouze pro rekreační chaty v krajině nebo rekreační domky, nikoliv však pro rekreační chalupy. Rovněž zastavěná plocha je podle § 56 odst. 1 této vyhlášky omezena pouze pro rekreační domky. Je s podivem, že stěžovatelé v této souvislosti opomněli ustanovení § 57 této vyhlášky, které zcela jasně vylučuje použití ustanovení § 56 odst. 1 pro úpravy staveb na rekreační chalupy, když stanoví, že pro tyto úpravy platí ustanovení § 56 pouze v odstavcích 2 – 4. Jak je zřejmé, předmětná stavba je v souladu s požadavky stanovenými příslušnými ustanoveními vyhlášky OTP, tato námitka stěžovatelů proto rovněž není důvodná.

Výše již bylo objasněno, že dodatečně povolovaná stavba je v souladu i s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, o dodatečné povolení stavby bylo požádáno a stavebníci doložili potřební doklady. Stavba je tak v souladu s veřejným zájmem podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou stěžovatelé odkazují (rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 As 11/2003 – 163). Tyto otázky tedy posoudil krajský soud rovněž v souladu s právní úpravou.

I v poslední námitce týkající se likvidace odpadních vod se kasační soud ztotožňuje s názorem krajského soudu. Podle ustanovení § 56 odst. 2 ve spojení s § 57 vyhlášky OTP je povinností v případě, že v místě existuje kapacitně vyhovující kanalizace, napojit rekreační chalupu na tuto kanalizaci. Stavebníci stavebnímu úřadu předložili řešení napojení předmětné stavby na kanalizaci přes stávající septik vypracované autorizovanou osobou, dále posouzení stávajícího napojení na inženýrské sítě a řešení prověřil i stavební úřad na místním šetření. Stavba není napojena na jímku, u které by bylo třeba zjišťovat její stav, jak se domnívají stěžovatelé, a tato námitka je proto nedůvodná.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítnul. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelé, kteří neměli v tomto soudním řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalovaného ze spisového materiálu zjištěny nebyly. Z uvedených důvodů rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává. Stejně tak rozhodl kasační soud i v otázce náhrad nákladů řízení osob zúčastněných na řízení, neboť tyto mají v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu pouze těch nákladů, které by jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil; případně jim soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z uvedených situací, v souvislosti s níž by osobám zúčastněným na řízení vznikly náklady, nenastala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu